

Szerelem és család Petőfi Sándor költészetében

SZENDREY JÚLIA IGAZ TÖRTÉNETE

1. feladat

Alább a helyes megoldást láthatod arra a kérdésre, hogy mi az összefüggés Szendrey Júlia, Andersen és George Sand között!

Szendrey Júlia fordította először magyarra Andersen meséit, például *A rendíthetetlen ólomkatonát* és *A császár új ruháját* is. Még verseket is írt, de irodalmi tevékenységeit nem értékelte az utókor.

A fiatal Júlia személyiségét Sand regényei formálták. Szendrey Júlia sokban hasonlított George Sand írónőhöz, mindketten különnek számítottak a maguk korában. Szendrey volt az első magyar nők egyike, aki szoknya helyett a csak férfiak által hordott nadrágot felvette, és nőhöz nem illő módon szivarozott. Az sem tetszett a közvéleménynek, hogy második férjétől elvált, akivel pokol volt a házassága.

2. feladat

Alább a Szerelmi szótár lehetséges megoldását találod.

idealizál: valakit a valóságosnál tökéletesebbnek mutat

jegyajándék: eljegyzéskor jegyajándékot adott egymásnak a szerelmespár, kendőt, ruhát, bicskát, gyűrűt stb.

jegyesek kihirdetése: a vallásos körökben történik, a jegyespár nevét 3 egymást követő vasárnap kiírják a templom ajtajára

kézfogó: eljegyzés

kokettál: kacérkodik, tetszeni akar valakinek

mézeshetek: a házasságkötést követő rövidebb időszak, ami csak a boldogságról szól; ma a nászútra értik

múzsza: ihletet adó személy; a görög mitológiában a mítoszok megtestesítői, a költészet, a zene, a tánc és a tudományok istennői

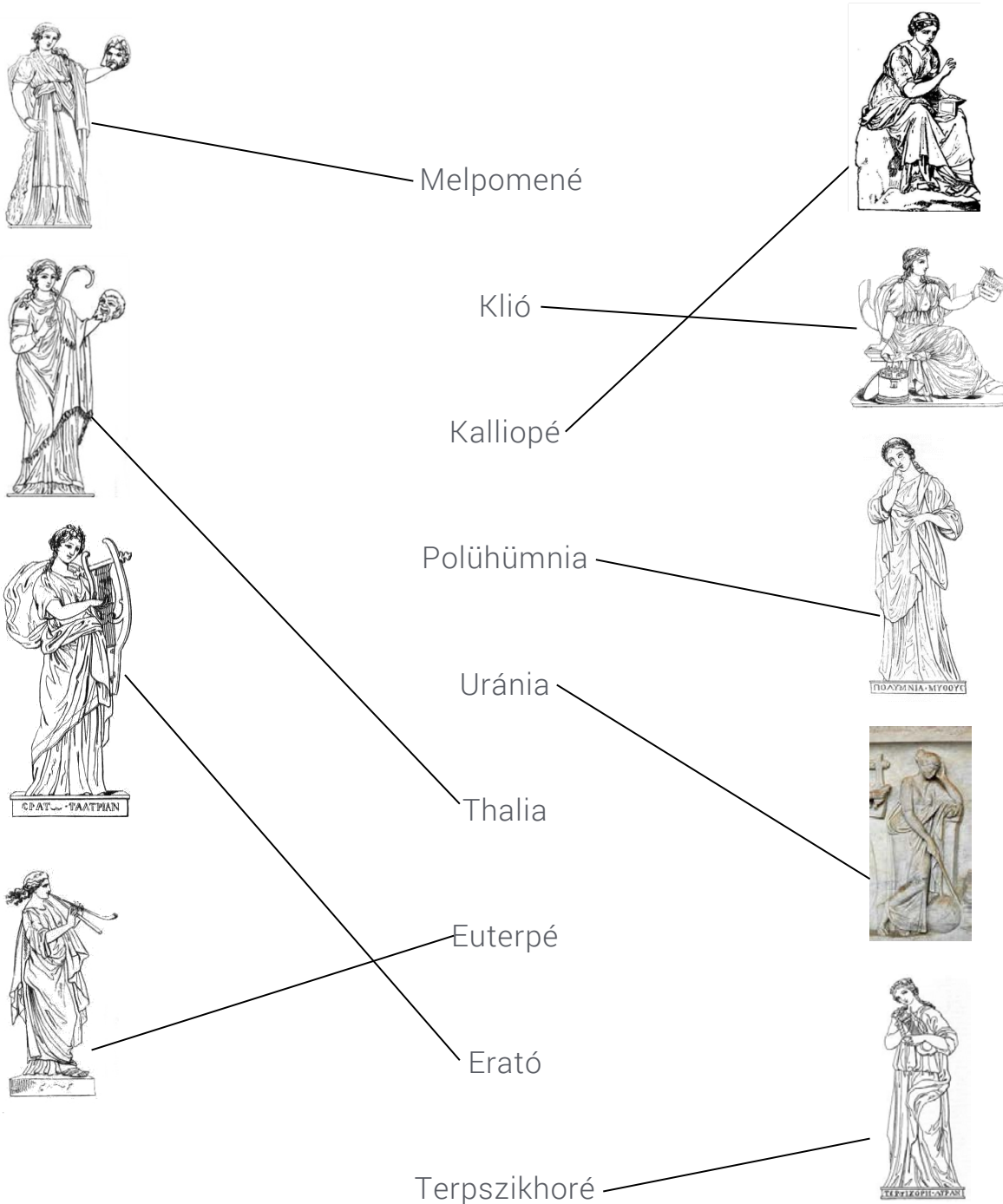
piesesztálra emel: piesesztálra, vagyis talpazatra, emelvényre állít; átvitt jelentése van: dicsőít

3. feladat

Alább a Múzsákkal kapcsolatos feladatok megoldását láthatod.

a)

b)

Klió (történetírás): kezében papirusztekercssel ábrázolják.

Thalia (komédia): komikus színészálarcot tart.

Erató (szerelmi költészet): gyakran kitharát¹ tart, vagy rózsakoszorút visel.

Kalliopé (epikus költészet): viasztáblával és íróvesszővel látható.

Euterpé (lírai költészet): alakja fuvolával jelenik meg.

¹ kithara: A kithara görög lantszerű hangszer.

Terpszikhoré (tánc): táncoló pózban (előre felhúzott térd) vagy lanttal jelenik meg.

Melpomené (tragédia): tragikus maszkot fog vagy visel.

Polühümnia (himnikus költészet): leggyakrabban elgondolkodó tekintettel áll, kezét az állához emelve mutatja elgondolkodását.

Uránia (csillagászat): földgömbbel jelenik meg.

4. feladat

Alább egy lehetséges megoldást találsz a feladatban megadott szólánkra.

József Attila – Kozmutza Flóra (és Gebe Márta, Vágó Márta, Szántó Judit) – Radnóti Miklós – Gyarmati Fanni – Juhász Gyula – Sárvári Anna – Jókai Mór – Laborfalvi Róza (és Nagy Bella) – Vörösmarty Mihály – Perczel Adél=Etelka (és Csajághy Laura) – Petőfi Sándor – Szendrey Júlia stb.

5. feladat

Alább Barabás Miklós *Enyeltés* című festményéhez kapcsolódó kérdésekre adható helyes válaszokat találod.

1. A férfi megragadja a nő csuklóját.
2. A nő oldalról, kacéran tekint széptevője irányába.
3. A férfi merészen átkarolja a nő derekát.
4. A nő balkeze a férfi kezén, amellyel a derekát öleli. Ezzel vagy biztatja, vagy játékosan hárítja.
5. A férfi a nőre szegezi tekintetét.
6. A nő és a férfi közel állnak egymáshoz.
7. A nő fedetlen nyakával és dekoltázsával fordul a férfi felé.

6. feladat

Alább az *Énekek énekével* kapcsolatos kérdésekre adható helyes válaszokat találod.

- a) Párbeszédre épül a vers.
- b) Mindketten dicsérik a másikat, szerelmesük szépségéről, nagyszerűségéről beszélnek, ezzel érzelmeikről is színt vallanak.
- c) Megszólítás: „kedvesem”, „galambszemű”, tőismétlés: „énekek éneke”, „szépek szépe”, hasonlat: „olyan az én szerelmesem. / Mint egy csokor virágzó henna / Éngedi szőlőskertjeiben, / olyan a kedvesem.”, költői túlzás: „Szép vagy, kedvesem, / és vonzóbb, mint kanca a mének között, / amelyek a fáraó harci szekereit húzzák!”, felsorolás: „Legyen az ágyunk zöldellő, / házunk gerendája cédrusfa ága, / szobánk mennyezete ciprusok zöld lombja.”
- d) Szerelmes hangulat, érzelmi elragadtatottság, fennköltség érezhető a sorokban.
- e) *Énekek éneke*: Salamonnak tulajdonítják, a vőlegény és a menyasszony énekeire épül, 30 szerelmi énekből álló gyűjtemény. A szerelmesek dicsérik egymást, hirdetik szerelmüket, egymásra találnak, majd újra egymást keresik, rajtuk kívül a kar, vagyis Jeruzsálem leányai is megszólalnak. Átvitt értelemben nem a férfi-nő közötti szerelemről, hanem Isten és Izrael közötti elkötelezettségről szól.
- f) Ez a vers is a szerelmi elragadtatottságról szól, ráadásul a cím a Bibliát idézi, ahogy az *énekek éneke* a legszebb ének, a feleségek felesége is úgy értelmezhető, hogy a legdrágább, a legszebb feleség.

7. feladat

Alább támpontokat találsz a Szendrey Júlia nevében írt levél megírásához.

Leveled akkor jó, ha külső formájában a nálunk használatos levélre emlékeztet: középen fenn megszólítás, a végén elköszönés, a levél alatt dátum, végül aláírás. Stílusában a mai fiatalokat idézi, nyelvi igénytelenséget nem tartalmaz. A nyelvhelyesség és helyesírás is fontos. Tartalma pedig a következő: Júlia megírja Sándornak, hogy fél még elköteleződni, mert nem érzi biztosnak az érzéseit, szeretné még előbb jobban megismerni, és ugyanezt kéri Sándortól is. Ha eljön a tavasz, majd döntenek róla, hogy hosszú távra is megfelelnek-e egymásnak. Arra figyelmezteti Júlia Sándort, hogy túl hevesek az érzései, és fél tőle, hogy azok hamar kihunynak majd a megszokás miatt. Akkor pedig neki összetörne a szíve. Ilyen nagy érzelmek szerinte regénybe valók, de a valóságban nehéz lenne ezt a fájdalmat elviselni.

8. feladat

Alább egy lehetséges megoldást találsz Illyés Gyula véleményével kapcsolatban.

Véleményem szerint... igaza van Illyésnek, a költemény minden versszakában a forradalomvárás szólal meg, egyre erőteljesebben, de mindig igyekszik lenyugodni a versszakok végére, ahol megismétlődik a refrén:

„Keblemre hajtva fejecskéjét, alszik / Kis feleségem, mélyen, csendesen.”

Mintha a feleség alvása jó ok lenne arra, hogy a lírai én megőrizze nyugalmaát a felzaklató téma kapcsán.

9. feladat

Alább Petőfi Sándor *Minek nevezzetek?* című verséhez kapcsolódó kérdésekre adandó válaszokat találod.

- A vers elején arról beszél Petőfi, hogy szeretné megnevezni kedvesét.
- Mintha egy szerelmi jelenet állna a háttérben: a lírai én először rátekint a nőre, az visszanéz rá, a nő megszólal, hallani a hangját, majd a két szerelmes csókban forr össze.
- Keretes szerkesztésűek a strófák, ugyanazzal a sorral kezdődnek és végződnek.
- A költő megszólításokat halmoz az utolsó versszakban, mert egyiket sem találja elég illőnek; szenvedélyt fejez ki a halmozás.

- e) A kérdés ott marad (Minek nevezzelek?), mert a lírai én úgy érzi, nem talált megfelelő kifejezést.
- f) Az alkotás műfaja rapszódia, erre utalnak a különböző hosszúságú verssorok és a zaklatott érzelmek.

10. feladat

Alább egy helyes választ találsz arra a kérdésre, hogy miért állítható párhuzamba Radnóti Miklós Tétova óda című költeménye Petőfi Minek nevezzelek? című alkotásával.

A két költemény párhuzamba állítható, mert ...mindkettő a szerelemről szól, érzelmileg olyannyira elragadtatottak, hogy egyik költő sem találja szerelmére a legmegfelelőbb szót. A nyelv mindkét esetben kevésnek bizonyul, hogy az emberi érzéseket hűen tükrözze.